

2022

עיקרי תוכנית העבודה של בנק ישראל

תוכן העניינים

3	דברי נגיד בנק ישראל ויו"ר המועצה המנהלית
4	קווי היסוד בתוכנית העבודה של בנק ישראל
6	עיקרי תוכנית העבודה של בנק ישראל לשנת 2022
6	התאמת המדיניות המוניטרית לסביבה המשתנה
6	חיזוק המערכת הפיננסית ועמידותה של הכלכלה הישראלית בפני משברים
6	קידום מתמיד של המחקר על הכלכלה הישראלית והבין-לאומית
7	גיוון יכולות איסוף, מיצוי והנְגָשָה של מידע ומחקר כלכלי לחוקרים ולמקבלי החלטות
7	קידום תשתיות פיננסיות ואמצעי תשלום דיגיטליים במשק הישראלי
8	עידוד התחרות והחדשנות במערכת הפיננסית
8	שמירה על זכויות הלקוח, שיפור יכולת המיקוח שלו וצמצום פערי מידע
8	הגברת הנגישות של שירותים פיננסיים לכלל האזרחים (הכלה פיננסית)
9	הידוק הקשר של בנק ישראל עם הציבור, בהתאמה לקהלי היעד השונים
9	הגברת השיח המקצועי עם רגולטורים בארץ, הכנסת ומשרדי הממשלה
9	הגברת שיתוף הפעולה עם מוסדות בין-לאומיים ועם בנקים מרכזיים
9	ניהול יתרות מטבע החוץ של המדינה
9	יישום "חוק קרן לאזרחי ישראל, התשע"ד-2014"
9	התאמת הבנק לסביבה המשתנה

דברי נגיד בנק ישראל ויו"ר המועצה המנהלית

פרופ' יהושע שמר
יו"ר המועצה המנהלית
צילום: אייל טואג

פרופ' אמיר ירון
נגיד בנק ישראל
צילום: אייל טואג

המועצה המנהלית של בנק ישראל מפרסמת בזה – בהתאם לסעיף 20 (ב) ב"חוק בנק ישראל, התש"ע-2010" – את עיקרי תוכנית העבודה של הבנק המרכזי לשנת 2022.

תוכנית העבודה של בנק ישראל לשנת 2022 גובשה במטרה להובילו לביצוע מיטב של תפקידיו ולשם השגת מטרותיו על פי החוק, לקידום ערכי הבנק ולמימושו של החזון – להיות בנק מרכזי מתקדם שתורם לשגשוג כלכלת ישראל ואזרחיה.

תוכנית העבודה לשנת 2022 משלבת צעדים מהותיים לתמיכה במשק בעקבות משבר הקורונה, לצד צעדים לקידום היעדים האסטרטגיים של הבנק לשנים הקרובות, וזאת בהתאם להתפתחויות, לשינויים ולסיכונים בכלכלה העולמית ובמשק הישראלי. כמו כן, תוכנית זו כוללת פעילות ענפה בתחומים רבים בהתאם לתפקידיו הסטטוטוריים של הבנק, ביניהם ניהול יתרות מטבע החוץ והיערכות לניהול נכסי הקרן לאזרחי ישראל.

בנק ישראל ימשיך לתרום לשגשוג המשק הישראלי, תוך תמיכה ביציבות ובעידוד התחרות, החדשנות והשירות ללקוחות המערכת הפיננסית. נוסף על כך, בנק ישראל יקדם חדשנות, גמישות ומהירות תגובה, יוזמה, פתיחות ותרבות של שיתוף פעולה.

אנו מבקשים להודות לאלה שנטלו חלק בהכנת תוכנית העבודה, לעובדי הבנק, לחברי הוועדה המונויטרית ולחברי המועצה המנהלית העמלים למימוש תפקידי בנק ישראל ולהשגת מטרותיו.

בכבוד רב,

פרופ' יהושע שמר
יו"ר המועצה המנהלית

פרופ' אמיר ירון
נגיד בנק ישראל

קווי היסוד בתוכנית העבודה של בנק ישראל

תוכנית העבודה לשנת 2022 גובשה במטרה להוביל את הבנק לביצוע מיטבי של תפקידיו ולהשגת מטרותיו על פי החוק, לקידום ערכי הבנק, למימוש חזונו ולקידום האסטרטגיה של הבנק לשנים הקרובות.

מטרות בנק ישראל

- לשמור על יציבות מחירים, וזאת כמטרה מרכזית;
- לתמוך במטרות אחרות של המדיניות הכלכלית של הממשלה, במיוחד צמיחה, תעסוקה וצמצום פערים חברתיים, בתנאי שלדעת הוועדה המוניתרית לא תהיה בכך פגיעה בהשגת יציבות המחירים לאורך זמן;
- לתמוך ביציבותה של המערכת הפיננסית ובפעילותה הסדירה.

תפקידיו של בנק ישראל

- לנהל את המדיניות המוניתרית;
- להחזיק את יתרות מטבע החוץ של המדינה ולנהלן;
- לתמוך בפעילות הסדירה של שוק מטבע החוץ בישראל;
- לשמש בנקאי של הממשלה;
- להסדיר את מערכות התשלומים והסליקה במשק, במטרה להבטיח את יעילותן ויציבותן;
- להנפיק מטבע, להסדיר את מערכת המזומנים במשק ולכוונה;
- לקיים את הפיקוח וההסדרה של מערכת הבנקאות;
- הנגיד ישמש יועץ לממשלה בעניינים כלכליים, לרבות לעניין צמצום פערים חברתיים וצמצום אי שוויון בחלוקת ההכנסות בחברה;
- להקים ולנהל את מאגר נתוני אשראי ולפקח ולאסדר את מערך השיתוף בנתוני אשראי;
- לנהל את נכסי "הקרן לאזרחי ישראל" (הקרן לניהול הכנסות המדינה מההיטל על רווחי גז ונפט).

חזון בנק ישראל

להיות בנק מרכזי מתקדם, שתורם לשגשוג כלכלת ישראל ולרווחת אזרחיה.

ערכי בנק ישראל

ממלכתיות, מקצועיות, יושרה, שיתוף, הגינות וכבוד האדם.

יעדי בנק ישראל

- התאמת המדיניות המוניטרית לסביבה המשתנה ;
- חיזוק המערכת הפיננסית ועמידותה של הכלכלה הישראלית בפני משברים ;
- קידום מתמיד של המחקר על הכלכלה הישראלית והבין-לאומית ;
- גיוון יכולות איסוף, מיצוי והנגשה של מידע ומחקר כלכלי לחוקרים ולמקבלי החלטות ;
- קידום תשתיות פיננסיות ואמצעי תשלום דיגיטליים במשק הישראלי ;
- עידוד התחרות והחדשנות במערכת הפיננסית ;
- שמירה על זכויות הלקוח, שיפור יכולת המיקוח שלו וצמצום פערי מידע ;
- הגברת הנגישות של שירותים פיננסיים לכלל האזרחים (הכלה פיננסית) ;
- הידוק הקשר של בנק ישראל עם הציבור, בהתאמה לקהלי היעד השונים ;
- הגברת השיח המקצועי עם רגולטורים בארץ, הקְּסָת ומשרדי הממשלה ;
- הגברת שיתוף הפעולה עם מוסדות בין-לאומיים ועם בנקים מרכזיים ;
- ניהול יתרות מטבע החוץ של המדינה ;
- יישום חוק "קרן לאזרחי ישראל, התשע"ד-2014" ;
- התאמת הבנק לסביבה המשתנה.

עיקרי תוכנית העבודה של בנק ישראל לשנת 2022

תוכנית העבודה של בנק ישראל לשנת 2022 נגזרת מהמטרות ומהתפקידים המוגדרים בחוק, ומשלבת צעדים לקידום היעדים האסטרטגיים של הבנק לשנים הקרובות, ולמתן מענה לאתגרים המיוחדים של המשק בעקבות משבר הקורונה והשלכותיו.

התאמת המדיניות המוניטרית לסביבה המשתנה

- המשך לימוד הכלים המוניטריים שעומדים לרשות הבנק בזמנים רגילים ובעת משבר;
- בחינת משטר יעד האינפלציה;
- בחינה וניתוח של מנגנוני התמסורת של המדיניות המוניטרית.

חיזוק המערכת הפיננסית ועמידותה של הכלכלה הישראלית בפני משברים

- שמירה על היציבות ועל הרציפות התפקודית של המערכת הבנקאית, מערכות התשלומים ומערכת המזומנים;
- התאמת תהליכי העבודה בפיקוח על הבנקים לאתגרים המתפתחים בראיה צופה פני עתיד;
- קידום אסדרה של סיכונים סביבתיים וסיכונים אקלים במערכת הבנקאית;
- חקר המערכת הפיננסית ויציבותה;
- ריכוז עבודת הוועדה ליציבות פיננסית;
- ייעוץ כלכלי לממשלה בעיצוב מדיניותה וביבוס תוכניות פיסקליות, לרבות כלים להתמודדות עם משבר הקורונה, השפעות חברתיות, השפעות בתחום החינוך, היווצרות אבטלה מבנית ודרכים למניעתה;
- בחינת צעדים להאצת הפעילות הכלכלית במשק בעת היציאה ממשבר הקורונה;
- הבטחת שירותי מזומן בשגרה ובחירום והיערכות לתמורות ולשינויים שצפויים בעולם אמצעי התשלום;
- ליווי הקמתה של "החברה הממשלתית לשירותי קונְסְפּוֹנְדְנְצְיָה" מול הרשות הפלסטינית והיערכות לפיקוח עליה;
- השתתפות ב"וועדה לבחינת מבנה רשויות הפיקוח הפיננסי בישראל", בשיתוף משרד האוצר וגורמים נוספים.

קידום מתמיד של המחקר על הכלכלה הישראלית והבין-לאומית

- קידום מחקר מקור-כלכלי בהתאם לאמות מידה בין-לאומיות;
- גיבוש המלצות למדיניות כלכלית באמצעות מחקר בתחומי צמיחה כלכלית, שוק עבודה, רווחה והוצאה ממשלתית.

גיוון יכולות איסוף, מיצוי והנגשה של מידע ומחקר כלכלי לחוקרים ולמקבלי החלטות

- שיפור ההנגשה של נתונים, תוצרים ופרסומים תקופתיים, לרבות באתר בנק ישראל;
- פיתוח תשתיות וכלים מתקדמים לשם מינוף המידע שקיים בבנק;
- פיתוח מודלים לחיזוי סטטיסטי המבוססים על מידע לא מסורתי (Non-Traditional Data), לצורך קבלת תמונה עדכנית של מצב הכלכלה בהווה;
- פיתוח מדדים מהירים לצורך בחינת היקף הפעילות הכלכלית במשק;
- הקמת תשתית מידע פרטני אינטגרטיבי של נתוני אשראי במגזר העסקי, ככלי לקבלת החלטות בתחום היציבות הפיננסית;
- הטמעת כלים לניתוח נתוני עֵתֶק;
- בחינת שיטות איסוף המידע (Data Re-Thinking).

קידום תשתיות פיננסיות ואמצעי תשלום דיגיטליים במשק הישראלי

- היערכות לפיקוח מלא על כלל מערכות התשלומים המבוקרות, בהתאם לסטנדרטים המקובלים בעולם;
- התאמת "חוק מערכות תשלומים" לעקרונות ה-PFMI (Principles for Financial Market Infrastructures);
- היערכות להתאמת מערכות התשלומים לתקן הבינלאומי (ISO20022);
- ליווי ואסדרת הקשרים הקיימים בין הגופים המפעילים את מערכות התשלומים הקמעונאיות הפועלות בשוק הישראלי;
- קידום הפיקוח על הכללים המסדירים את השימוש באמצעי תשלום;
- קידום והגברת השימוש בתשלומים מידיים בישראל;
- היערכות להרחבת קוד הזיהוי של נותני שירותי תשלום;
- שדרוג מערכת זה"ב (זיכויים והעברות בזמן אמת), לעולם הפיננסי החדש;
- הקמת תשתית זהות פיננסית מרכזית בישראל (Know Your Customer – KYC), תוך שיתוף פעולה עם גופי ממשל שונים (משרד הפנים, משרד המשפטים, "הרשות לאיסור הלבנת הון", ועוד);
- קידום פיתוחו של שֵׁיק דיגיטלי;
- פיתוח שוק ה"ריפו" (REPO – אחד מהכלים של שוק האשראי קצר הטווח) בישראל, על מנת לאפשר לגופים פיננסיים רלוונטיים לקבל נזילות מיידית תמורת גֵטוֹחָה, ללא צורך במימוש נכסים;
- קידום חוק האיגוח לפיתוח שוק האיגוח בישראל;
- בחינה ואסדרה של מטבעות קְרִיפְטוֹגֶרָפִים, משמעויות טכנולוגיות ומוניטריות;
- לימוד, מחקר והיערכות לקראת הנפקה אפשרית של מטבע דיגיטלי של בנק ישראל בעתיד.

עידוד התחרות והחדשנות במערכת הפיננסית

- קידום פתיחת מערכות התשלומים לשחקנים חוץ בנקאיים ;
- קידום פתיחת הגישה למערכת זה"ב לגופים חוץ בנקאיים ולמערכות תשלומים נוספות ;
- פתיחת חסמים בשוק ATM לשחקנים חדשים, בין היתר באמצעות קידום הקמת מְמָשֶׁק סליקה מרכזי ;
- ריכוז עבודת "ועדת היישום לחוק הגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל, תשע"ז-2017" ;
- הפעלת המערכת הלאומית לשיתוף נתוני אשראי ופיקוח על משתתפי המערכת ;
- בחינת בקשות לרישיונות של בנקים וסולקים חדשים ;
- המשך קידום "בנקאות פתוחה" (Open Banking) ;
- הובלת תהליכים במערכת הבנקאות וקידום אסדרה התומכת בבנקאות חדשנית ומתפתחת ;
- המשך יישום רפורמת "מעבר מבנק לבנק בקליק" ;
- קידום ייזום תשלומים.

שמירה על זכויות הלקוח, שיפור יכולת המיקוח שלו וצמצום פערי מידע

- הגנה על לקוחות המערכת הבנקאית באמצעות אסדרה מתאימה ואכיפה ;
- החלפת מערכת ניהול פניות הציבור לצורך שיפור בקרת השירות, והגברת המענה לפניות הציבור ;
- פיתוח וקידום מדד הוגנות לתאגידים הבנקאיים ;
- שינוי "חוק שיקים ללא כיסוי" – מעבר ממנגנון הגבלות למנגנון התראות ;
- עידוד התאגידים הבנקאיים לנקוט בפעילויות התורמות לחברה ולסביבה ("בנקאות משפיעה") ;
- חיזוק ההסברה הפיננסית וזכויות הלקוח בכל הנוגע לשימוש במערכת נתוני אשראי.
- פיקוח על המודלים לדירוג אשראי וגיבוש הוראות מותאמות, גם לנוכח משבר הקורונה ;
- הקמת מערך פיקוחי אפקטיבי על משתמשי מערכת נתוני אשראי ועל מקורות המידע, ובפרט פיקוח בתחום הגנת הפרטיות.

הגברת הנגישות של שירותים פיננסיים לכלל האזרחים (הכלה פיננסית)

גיבוש תוכנית להגברת הכללה הפיננסית במשק, בשיתוף משרדי ממשלה ורגולטורים הרלוונטיים לנושא.

הידוק הקשר של בנק ישראל עם הציבור, בהתאמה לקהלי היעד השונים

- פיתוח אתר אינטרנט חדש לבנק ישראל ;
- העמקת ההסברה לציבור על אודות מדיניות הבנק ופעולותיו ;
- חיזוק והידוק הקשר עם גורמי הקהילה ;
- העמקת השקיפות והנגשת מידע ;
- קידום הסברה ומודעות פיננסית למגזרים שונים בציבור ;
- הקמת תשתית לחינוך פיננסי בבנק ;

הגברת השיח המקצועי עם רגולטורים בארץ, הכנסת ומשרדי הממשלה

חיזוק והידוק הקשר עם מוסדות וגורמי ממשל.

הגברת שיתוף הפעולה עם מוסדות בין-לאומיים ועם בנקים מרכזיים

- הידוק שיתוף הפעולה והתיאום עם בנקים מרכזיים ומוסדות פיננסיים בין-לאומיים ;
- הקמת ועדת מט"ח מקומית במסגרת החברות של ישראל ב-GFXC (Global Foreign Exchange Committee).
- ארגון כנס בין-לאומי בנושא "רגולציה פיננסית בעולם של סייבר".

ניהול יתרות מטבע החוץ של המדינה

התאמת הקצאת הנכסים ליעדי מדיניות ההשקעה, לפרופיל הסיכון ולסמן המטבעי החדשים. מאפיינים אלו הותאמו לרמת היתרות ולסביבה הכלכלית והפיננסית העולמית והמקומית, ומשתקפים בקווים המנחים המעודכנים, שאושרו על ידי הוועדה המוניתרית ושנכנסו לתוקף באפריל 2021.

יישום "חוק קרן לאזרחי ישראל, התשע"ד-2014"

היערכות לניהול "נכסי הקרן לאזרחי ישראל" בתיאום עם הגורמים הרלוונטיים : מוסדות הקרן שיוקמו, משרד האוצר, רשות המיסים וגופים פיננסיים נוספים.

התאמת הבנק לסביבה המשתנה

- התייעלות תפעולית, הפחתת הבירוקרטיה הפנימית והטמעת ניהול מבוסס תוצאות ;
- חיזוק תרבות ניהול הסיכונים בבנק ;
- קידום תרבות ארגונית של שיתוף וחדשנות ;
- העצמת חשיבות העובד ופיתוחו ;

- העמקת הגיוון התעסוקתי בבנק ;
- קידום תרבות וסביבת עבודה דיגיטלית ;
- היערכות עם הפנים אל העתיד תוך בחינת התשתיות השונות הדרושות להתנהלותו התקינה והשוטפת של הבנק ;
- היערכות למשברים ולאיומי סייבר, לצד הרחבת מוכנות הבנק להתמודדות עם אירועי משבר וחירום.